

Oslo, 6. november 2023

Til
Kultur- og likestillingsdepartementet

Handlingsplan for deltakelse i fritidsaktiviteter for barn og unge - innspill

1. Bakgrunn

Folkeakademienes Landsforbund (Folkeakademiet) viser til innspillsmøtet for deltakelse i fritidsaktiviteter for barn og unge i Sarpsborg mandag 6. november. Folkeakademiet vil med dette brevet også benytte anledningen til å fremsende våre skriftlige innspill til handlingsplanen.

2. Folkeakademiet som formidler av kunnskap og kultur

Prop. 1 S (2023-2024) sier «*Folkeakademienes Landsforbund og Norske kirkeakademier mottar tilskudd av spillemidler til arbeidet med kunnskap og kulturopplevelser i vid forstand*».

Folkeakademiet med sin historie tilbake til 1885 er en høyaktuell frivillig organisasjon. Riktignok har samfunnet endret seg mye siden etableringsåret, men folkeopplysningsmandatet med kunnskap og kultur som virkemiddel, er like relevant i dag. Folkeakademiet fremmer bevissthet om hvordan og hvorfor demokratisk praksis danner grunnlaget for ytringsfrihet, menneskerettigheter og frihet til å velge. Vi kan ikke ta for gitt det privilegium vi kjenner fra et Norge med fred, frihet, demokrati, menneskerettigheter, økonomisk vekst og tilgang på naturressurser. Folkeakademiets relevans er fundert i de samfunnsutfordringer som vi og kommende generasjoner står ovenfor med utgangspunkt i følgende satsingsområder: (1) Demokratiske verdier og prinsipper, (2) Klima og demokrati, og (3) Mangfold og utenforskap.

Folkeakademiet kjennetegnes med sterke lokale fotavtrykk landet rundt. Med våre over 100 lokale folkeakademier bygger vi lokalsamfunn gjennom kunnskap og kultur. Videre tilbyr våre lokallag et bredt spekter av aktiviteter også til barn og unge. Vi er en politisk og religiøs uavhengig organisasjon. Deltakelse i Folkeakademiet er fundert i inkludering uavhengig av sosial bakgrunn, økonomi, kjønn, alder, seksuell orientering, etnisitet og geografi. Du må ikke være medlem i Folkeakademiet for å delta på våre aktiviteter.

Vi vil gjennom kunnskap og kultur som virkemidler gi økt kunnskap, bevissthet, engasjement, debatt og refleksjon om de store samfunnsutfordringene. Samtidig skal vi skape opplevelser, gi tilbud til lokalbefolkningen samt bygge samhold og kultur i det enkelte lokalsamfunn. Vår ambisjon er å bygge «mental beredskap» gjennom aktiviteter og engasjement.

3. Folkeakademiet og målgruppen barn og unge

Folkeakademiet har som mål at 30% av aktivitetene skal være rettet mot barn og unge. Spesielt må dette ses i lys av Folkeakademiets totale resultater for 2022 hvorav:

- Publikumsantallet økte fra ca. 58.500 i 2021 til ca. 92.000 i 2022
- Antall aktiviteter hadde en økning på 48% sammenlignet i 2022 med 2021.

Eksempler på tiltak for deltakelse for barn og unge:

- UDI-finansiert prosjekt: Kulturaktiviteter rettet mot barn og unge på asylmottak opp til 18 år hvor de selv er aktivt involvert i aktivitetene.
- Kokosbananas: Turnéer basert på en bokserie og som tilbys våre lokalakademier med aktiviteter rettet mot barn og unge.
- Eventyrskatter: Inkluderingsprosjekt på tvers av kulturer og generasjoner rettet mot barn og unge. Formålet er å skape et felles eventyr utfra deltakernes historier og deres eventyr fra barndommen.
- For øvrig et spredt spekter med tilbud fra ungdomskinoer, sommerskoler med dans og kunst, FN-arrangementer rettet mot barn og unge, quiz, og til familiedager.

For å styrke barn og unges deltakelse i kulturaktiviteter fordres det en grunnfinansiering – både aktivitetsmidler og driftsstøtte – slik at vi i større grad kan legge til rette for at barn og unge får medvirke i utviklingen og gjennomføringen av aktiviteter. En økt satsing på deltakelse for barn og unge vil

- bygge innenfor skap og dermed redusere utenfor skap
- gi økt bevissthet til å bidra og la seg engasjere aktivt i sitt lokalsamfunn
- bidra til at flere kommer i arbeid og får verdifull erfaring gjennom frivillig innsats
- bidra til at flere ønsker å ta seg utdanning
- gi redusert kriminalitet ved å være med i et miljø med tilhørighet og positive aktiviteter
- gi bedre psykisk og fysisk helse gjennom deltakelse
- redusere sosiale kostnader for samfunnet med barn og unge engasjert i aktiviteter i sitt lokalmiljø.

Folkeakademiet tar sitt ansvar på dette området. Vi vil kunne få en eksponentiell økning i aktiviteter for barn og unge ved at 1 krone til Folkeakademiet gir minimum 3 kroner i frivillig innsats. Vi legger til grunn våre verdier som er integritet, initiativ og inkludering. Vi er trygge på at dette gir en god avkastning og effekt for samfunnet.

Med vennlig hilsen

Ingvild Berrefjord (sign.)
Landsstyreleder

Bjørge Aase (sign.)
Generalsekretær